

On anem?

Llegir per parlar, llegir per aprendre

LLEGIU i PARLEU

Abans de llegir

Us agrada preparar amb antelació els viatges i les excursions amb guies i fullets o preferiu que el lloc us sorprengui?

Heu sentit a parlar de la Catalunya del Nord? Sabeu que és un territori que va formar part de Catalunya fins al 1659 i que s'hi parla català?

Hi heu estat mai?

Després de llegir

1 Ha canviat molt Vilafranca del Conflent al llarg dels segles? Quina expressió fan servir a la introducció per fer-nos-ho saber? Imagineu raons que puguin haver contribuït al fet que hagi mantingut el mateix aspecte durant tant de temps.

2 Vilafranca deu ser una població gran o petita? Quants carrers principals s'esmenten al text? Recordeu com es diuen? Com ens recomanen que fem la visita? Us sembla que és una bona manera de conèixer un lloc?

3 Com que Vilafranca de Conflent és una vila fortificada té diverses portes que permeten entrar-hi. Per què us sembla que dues d'aquestes es diuen «d'Espanya» i «de França»? Pot tenir a veure amb la seva posició geogràfica? Hi ha més portes?

4 Llegiu la frase que hi ha sota del rellotge de sol. Per què us sembla que van escollir aquesta frase? Què us sembla que vol dir? Sabeu com funciona un rellotge de sol?

5 Quina construcció se suposa que és la més antiga que es conserva a Vilafranca? Quins altres edificis ha anat esmentant l'autor del text al llarg de la passejada? Són els que normalment destaquen en un poble o ciutat? Per què aquests tipus d'edificis acostumen a ser els més singulars d'un lloc?

6 Us agradaria visitar aquesta població? Quins atractius hi trobeu? Hi ha alguna cosa que no us acabi de fer el pes? Si hi anéssiu, us seria fàcil fer aquesta passejada seguint les instruccions que es donen al text?

On anem?

La vila fortificada de Conflent

Vilafranca de Conflent és una població aturada en el temps. Les muralles que l'envolten completament, Patrimoni de la Humanitat, l'han protegida, conservant així tot l'encant medieval. I com una talaia, el fort vigila des de les altures.

Poc ha canviat Vilafranca de Conflent des de la seva fundació per part del comte de Cerdanya Guillem Ramon I, a la darrereria del segle XI. Les cases de pedra s'arreglaren en dos carrers principals planers i paral·lels, Sant Joan i Sant Jaume. Cal passejar-hi a poc a poc, entretenint-se en les botigues d'artesans o fent un cafè a les placetes.

Entrem a la vila a través de la porta d'Espanya. A la muralla, a mà esquerra, hi hem vist el bastió del Rei, i a mà dreta el de la Reina. La fortificació va ser reformada pel marquès de Vauban, l'enginyer de Lluís XIV, al final del segle XVII, i l'any passat la Unesco la va declarar Patrimoni de la Humanitat.

De seguida tombem a la dreta, on se'ns obrirà una elegant plaça amb l'església de Sant Jaume —d'estil romànic amb algunes modificacions gòtiques—, l'Ajuntament —construït totalment de pedra picada de marbre— i, per damunt seu, l'anomenada torre de Vegueria. Un rellotge de sol al costat de l'Ajuntament explica que «com més sol fa, més bé estic». Continuem descobrint els racons i les façanes del carrer de Sant Jaume, fins que trobem l'edifici del Vell Hospital, amb una torre de planta quadrada que se suposa que és la construcció més antiga de Vilafranca de Conflent que es manté dreta. En finalitzar el carrer, sortim momentàniament fora muralles a través de la porta de França. Des d'aquí tenim una magnífica visió del fort Libèria, una fortalesa que es troba dalt d'una muntanya. Tornem a entrar a la vila i ara ho fem per la porta Comtal, més petita i al costat de la qual hi ha el bastió del Delfí. Caminem pel carrer de Sant Joan, amb diversos restaurants i botigues, fins que, just abans d'arribar a la torre de Vegueria, girem a la dreta per trobar-nos el pont de Sant Pere, a partir del qual podríem iniciar l'ascens al fort Libèria, però ho deixarem per un altre dia. El darrer tram abans d'arribar de nou a la porta d'Espanya el podem fer pel camí que separa les cases de les muralles.

Preparació de l'activitat

- Llegeix el text de lectura diverses vegades i preveu les dificultats que pot tenir.
- Consulta l'apartat «Informació per preparar aquesta lectura» que trobaràs tot seguit. Obtindràs informació sobre l'autor o el tipus de text que es presenta.
- Al final d'aquesta pàgina hi ha un apartat amb enllaços a webs on, si ho vols, pots ampliar informació.
- Recorda que entre tu i l'aprenent heu de compartir un codi per quan calgui fer evident algun error durant la lectura.
- És important respondre totes les preguntes de l'apartat «Abans de llegir».

Per fer la lectura amb l'aprenent segueix les pautes que es donen en el document de presentació del material (<http://www.gencat.cat/llengua/llagirparlar>).

Recorda que l'objectiu és llegir en parella i fer conversa a partir de la lectura.

DURADA DE L'ACTIVITAT 1h.

INFORMACIÓ PER PREPARAR AQUESTA LECTURA

Catalunya del Nord és el nom amb què modernament es designa la part del Principat de Catalunya administrada per l'Estat francès, en virtut del tractat dels Pirineus (1659).

Aquesta denominació comprèn les comarques històriques del Rosselló, el Conflent, el Vallespir, el Capcir i el nord de la Cerdanya (el que es coneix com Alta Cerdanya) i la Fenolleda. Actualment aquestes comarques constitueixen el departament francès dels Pirineus Orientals, el qual s'engloba dins de la regió del Llenguadoc-Rosselló. Amb una població de 440.885 habitants (2009), representen un 3,1 % de la població total dels territoris de parla catalana.

Després de segles de persecució de la llengua catalana, i gràcies a l'esforç de nombroses entitats i persones que treballen per mantenir i fomentar l'ús del català, el 2007 el Consell General dels Pirineus Orientals aprovà la *Charte en faveur du Catalan*, un document que reconeix, per primer cop, l'oficialitat del català a la Catalunya del Nord. Per això si busqueu informació sobre Vilafranca de Conflent, trobareu sovint els noms dels carrers i els monuments en francès, però també es pot trobar informació en català.

Ampliació de la informació

Informació Catalunya Nord:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Catalunya_del_Nord

<http://www.vegueries.com/nord/>

Tractat dels Pirineus:

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0051147

<http://www.tv3.cat/historiesdecatalunya/documents/doc169029866.htm>

Sobre Vilafranca de Conflent:

<http://www.lesfortalesescatalanes.info/cat/els-monuments/vilafranca-del-conflent.html>

www.gencat.cat/llengua
www.cpnl.cat

LLEGIU PARLEU

© Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura.

Direcció General de Política Lingüística

© del text de la lectura *Sàpiens Publicacions*

© dels pictogrames *The Noun Project*

Disseny *Carol van Waart*

DL B. 19828-2013

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA